

24. srpna 2020

Doporučení pro organizaci vzdělávání a práci se vzdělávacím obsahem ve školním roce 2020/2021

- 1** Zaznamenat obsahové změny ve vzdělávání bez nutnosti upravovat ŠVP
- 2** Zmapovat dosažený pokrok u každého žáka a naplánovat výuku
- 3** Vytvořit systém podpory pro žáky, kteří měli nepříznivé podmínky pro distanční vzdělávání
- 4** Soustředit se na aplikační složku znalostí, stěžejní výstupy v českém jazyce, matematice a cizím jazyce
- 5** Využít získaných zkušeností k obsahovým úpravám učiva, případně předmětové a oborové struktury
- 6** Otevřít na úrovni školy diskusi o způsobech hodnocení, jejich přínosech a dopadech na vzdělávání žáků
- 7** Implementovat vyzkoušené prvky digitálního vzdělávání do běžné výuky
- 8** Udržet komunikaci s rodiči nastavenou během vzdělávání na dálku

SPECIFICKÉ ÚKOLY ČŠI VE ŠKOLNÍM ROCE 2020/2021

ZKUŠENOSTI A POSTOJE ŘEDITELŮ ŠKOL A UČITELŮ – TALIS 2018
ELEKTRONICKÉ TESTY V APLIKACI ČŠI – DOMÁCÍ PŘÍPRAVA ŽÁKŮ
VZDĚLÁVACÍ PROGRAMY ČŠI PRO ŘEDITELE A UČITELE

| Úvodní slovo ústředního školního inspektora

Vážené dámy,
vážení pánové,

na počátku nového školního roku 2020/2021 vydává Česká školní inspekce další číslo svého informačního magazínu.

Uplynulé období bylo pro nás všechny poznamenáno opatřeními souvisejícími s pandemií nemoci covid-19. Po vydání zákazu přítomnosti žáků ve školách nastala pro český vzdělávací systém zcela mimořádná situace, kdy učitelé museli ze dne na den začít se svými žáky pracovat distančními metodami a rodiče byli mnohem více než kdykoli předtím vtaženi do vzdělávání svých dětí. I když bylo druhé pololetí uplynulého školního roku pro všechny náročné, školy prokázaly mimořádnou flexibilitu. Radikálně se proměnila tradiční podoba výuky, školy musely hledat způsoby, jak budou vzdělávání nově organizovat, zjišťovat podmínky žáků pro vzdělávání a reagovat na ně, musely promyslet, v čem a jak budou žáky na dálku vzdělávat nebo jak je budou hodnotit.

Hned začátkem dubna vedla Česká školní inspekce řízené telefonické rozhovory s řediteli téměř pěti tisíc škol a diskutovali jsme s nimi vzniklou situaci ze všech možných hledisek.

Do distančního vzdělávání se zapojila naprostá většina žáků základních a středních škol, určité rozdíly však samozřejmě existovaly v rozsahu a způsobu jejich zapojení. Bez on-line komunikace se školou bylo 11 % žáků neúplných základních škol a 16 % žáků úplných základních škol. V případě středních škol byly větší problémy zaznamenány v oborech vzdělání ukončených závěrečnou zkouškou, u nichž se on-line komunikaci nedařilo navázat s více než pětinou žáků. Pozitivní je, že i většinu žáků bez on-line komunikace se školám dařilo do vzdělávání na dálku zapojit. I přesto však zůstalo zhruba 9 500 žáků základních a středních škol, s nimiž se komunikaci nedařilo navázat žádným způsobem, a šlo tedy o žáky, jejichž vzdělávání nebylo v době zákazu fyzické přítomnosti žáků ve školách ze strany školy žádným způsobem realizováno.

Hlavní příčinou absence on-line komunikace některých žáků bylo buď chybějící ICT vybavení, nebo nedostatečné připojení k internetu. Významným faktorem pak byla také nízká motivace některých žáků ke vzdělávání nebo nižší podpora ze strany jejich rodičů, kteří samozřejmě museli řešit

i řadu jiných pracovních či osobních záležitostí. Nejsložitější situace byla v tomto směru v regionech s nízkým socioekonomickým statusem a zejména ve vyloučených lokalitách. Velmi pozitivním faktem však je, že i v těchto územích se školy snažily distanční vzdělávání žáků nějakým způsobem realizovat a hledat cesty, jak jim úkoly předat či zpřístupnit a jak s nimi komunikovat.

Pro komunikaci s rodiči a žáky byly využívány různé platformy. Na prvním stupni základních škol se nejčastěji jednalo o WhatsApp, Skype a Facebook, na druhém stupni k nim ještě přibyli Bakaláři a Google Classroom. Na středních

 Česká školní inspekce
Vzdělávání na dálku v základních a středních školách
Tematická zpráva
květen 2020
2019 20

školách byl naproti tomu nejčastěji využíván informační systém Bakaláři a mezi využívané platformy patřil také Microsoft Teams. Na více než polovině základních a středních škol byla používána stejná platforma všemi učiteli, na více než 40 % základních a středních škol bylo používáno platformou více.

Polovina základních a více než 60 % středních škol se během distančního vzdělávání snažilo pokračovat ve výuce podle tematických plánů jednotlivých učitelů, v souladu se školním vzdělávacím programem. Praxe určení konkrétních tematických priorit, na něž se škola v distančním vzdělávání soustředila, tak nebyla bohužel úplně běžná, jakkoli by to bylo právě v této situaci žádoucí. Pozitivním zjištěním je, že prakticky všechny základní a střední školy se soustředily na procvičování a opakování učiva, které bylo již dříve probráno, ovšem více než

80 % základních škol a více než 90 % středních škol se současně snažilo distančním způsobem seznamovat žáky s učivem novým. To však mohlo být velmi komplikující pro samotné žáky a zejména pro jejich rodiny. Hlavním cílem distančního vzdělávání bylo udržet u žáků návyky spojené se školní prací, nikoli nutnost probrat distančním způsobem co nejvíce učiva podle školního vzdělávacího programu.

Obecně se ukázal ještě větší význam zpětné vazby v rámci výuky na dálku, než je tomu v běžném vzdělávání. Většina škol svým žákům během distančního vzdělávání poskytovala zpětnou vazbu, a to zpravidla motivačně a formálně orientovanou. Některé školy úkoly plněné distančním způsobem standardně známkovaly. Současně však existovaly nemalé podíly škol, jejichž učitelé žákům úkoly pouze zadávali, aniž by s žáky následně jakýmkoli způsobem komunikovali o jejich plnění. Takový přístup samozřejmě není možné považovat za vhodný.

Před pandemií covid-19 vzdělávala většina učitelů své žáky často pomocí digitálních technologií jen na necelé pětina základních a středních škol. Práce pro učitele v nových podmínkách distančního vzdělávání je i proto hodnocena jako náročnější, učitelé však byli ochotni reagovat na výzvy, které nové podmínky přinesly. Pozitivně je pak potřeba hodnotit ochotu škol více využívat digitální tech-

nologie ke vzdělávání žáků po návratu k běžnému provozu.

Podrobnosti si můžete přečíst v tematické zprávě, která je k dispozici [-zde-](#).

Současně Česká školní inspekce zjišťovala informace o fungování mateřských škol, kdy 95 % z nich zůstalo po většinu období nouzového stavu uzavřeno, ale i tak se mateřské školy většinou snažily dětem poskytovat na dálku alespoň nějaké vzdělávací aktivity. Tematickou zprávu mapující segment předškolního vzdělávání během pandemie si můžete přečíst [-zde-](#).

V každém případě bych rád na tomto místě znovu poděkoval všem ředitelům škol a učitelům, kteří se i v náročném období pandemie spojené s novým typem koronaviru snažili naplnit své náročné poslání a potvrdili, že český vzdělávací systém disponuje velkým množstvím kvalitních pedagogů, kteří jsou za všech možných okolností připraveni udělat pro své žáky maximum možného. Pozitivní zkušenosti i reflexi toho, co se úplně nepodařilo, nepochybně všichni využijeme ve školním roce 2020/2021.

Úspěšný celý rok, hodně sil, energie a hodně zdraví přeje

Mgr. Tomáš Zatloukal, MBA, LL.M.

Česká školní inspekce

Vzdělávání v mateřských školách
v období nouzového stavu

Tematická zpráva

květen 2020

2019|20

| Doporučení pro školy k organizaci vzdělávání a práci se vzdělávacím obsahem ve školním roce 2020/2021

Mgr. Tomáš Zatloukal, MBA, LL.M.
ústřední školní inspektor

Vzdělávání ve druhém pololetí školního roku 2019/2020 bylo výrazně poznamenáno opatřeními souvisejícími s pandemií nemoci covid-19. Po většinu tohoto období byla zakázána osobní přítomnost dětí, žáků a studentů (dále jen „žáci“) ve školách a vzdělávání bylo realizováno distančními metodami. Školy a jejich učitelé toto náročné období většinou zvládli, přestože průběh a pojetí vzdělávání na dálku bylo v různých školách různé. Podrobnosti jsou k dispozici v tematické zprávě Vzdělávání na dálku v základních a středních školách, která je ke stažení [-zde-](#).

Nyní je důležité soustředit se na to, jak se s dopady vzdělávání ve druhém pololetí školního roku 2019/2020 co nejlépe vyrovnat ve školním roce 2020/2021, a zároveň jak využít zkušenosti z uplynulého období ke zvyšování kvality poskytovaného vzdělávání.

Česká školní inspekce, která je institucí hodnotící kvalitu a efektivitu vzdělávání a která bude jako jediná ve školách sledovat a vyhodnocovat podmínky, průběh a výsledky vzdělávání, připravila pro školy doporučení směřující k úspěšnému zvládnutí školního roku 2020/2021 v kontextu reflexe dopadů školního roku minulého.

Nejdůležitější osobností v oblasti řízení pedagogického procesu i organizace a realizace vzdělávání je samozřejmě ředitel školy. Zejména v tomto náročném období, kdy se školy musí postupně vyrovnat se složitou situací, je výrazná orientace ředitele školy na vlastní pedagogický proces naprosto stěžejní podmínkou. Cílem tohoto dokumentu je tedy poskytnout ředitelům škol inspiraci a nabídnout jim několik doporučení, s jejichž využitím lze reagovat na souvislosti spojené s obnovením prezenčního vzdělávání v novém školním roce, a také podpořit využití některých zkušeností z výuky na dálku realizované během druhého pololetí školního roku 2019/2020.

Současně chce Česká školní inspekce poskytnout ředitelům škol ujištění o akcentech a prioritách, na něž se bude v rámci hodnotících činností ve školách soustředit.

Vzhledem ke značné různorodosti českých škol a s ohledem na velmi odlišné podmínky, které školy v jednotlivých regionech pro vzdělávání mají, může jít skutečně jen o doporučení, která je navíc vždy potřeba přizpůsobit druhu a typu školy. Česká školní inspekce zároveň plně respektuje, že odpovědnost za řešení konkrétních záležitostí zůstává výlučně na řediteli školy, který zná situaci a podmínky své školy nejlépe.

Cílem České školní inspekce v žádném případě není, aby byla nabízená doporučení formalisticky realizována, ale aby posloužila jako inspirace pro ředitele škol k aplikaci promyšlených postupů a opatření, které povedou ke kvalitnímu a efektivnímu vzdělávání žáků.

DOPORUČENÍ Č. 1

Zaznamenat obsahové změny ve vzdělávání bez nutnosti upravovat ŠVP

Stěžejním tématem v rámci vzdělávání na dálku realizovaného během druhého pololetí školního roku

2019/2020 byl výběr vhodného vzdělávacího obsahu, ve kterém byli žáci na dálku vzděláváni. Některé školy pokračovaly ve výuce v zásadě podle rozvrhu, jiné si vybraly pouze některé vyučovací předměty (např. profilové), případně i v nich jen některá témata, a na ně se soustředily. V každém případě naprostá většina škol nevzdělávala žáky na dálku v plném souladu se svým školním vzdělávacím programem (dále jen „ŠVP“), což samozřejmě nebylo ani možné, ani doporučované. Nyní je tedy potřeba provedené změny ve vztahu k ŠVP zaznamenat a uvést je do souladu s obsahovými plány pro vzdělávání v dalším období. V žádném případě není nutné tyto změny provádět za každou cenu ihned ve formě úprav ŠVP, ale plně postačí připravit určitou interní evidenci změn (např. ve wordu nebo excelu) ve vzdělávacím obsahu jednotlivých vyučovacích předmětů a ročníků, která poslouží především řediteli školy, pedagogům, žákům a jejich zákonným zástupcům („dále jen „rodiče“) příslušné změny pochopit a ve vzdělávání je realizovat. Rozsah a podobu této interní evidence by měl určit ředitel školy. Je např. možné vše stručně zaznamenat do jednoduché tabulky, ve které pro daný předmět a ročník bude uvedeno:

- a) jaká témata (případně učivo) byla v období od zahájení distančního vzdělávání realizována v plné šíři,
- b) jaká témata (případně učivo) byla realizována v redukované podobě, tedy jen částečně (tzn. co z daného obsahu by žáci měli zvládat),
- c) jaká témata (případně učivo) se zcela přesunou do nového školního roku,
- d) jaká témata (případně učivo) budou zcela vypuštěna.

Tuto jednoduchou evidenci je vhodné mít v optimálním případě již před zahájením školního roku, aby s ní především vyučující mohli efektivně pracovat. Až to bude možné, vrátí se škola zpět ke vzdělávání dle platného ŠVP, případně provede úpravy svého ŠVP.

Česká školní inspekce bude sledovat, jakým způsobem je promyšlena návaznost vzdělávání ve školním roce 2020/2021 na vzdělávání ve školním roce 2019/2020 a jakým způsobem jsou prováděné změny vykomunikovány s jednotlivými aktéry. Předmětem zájmu České školní inspekce nebudou formální úpravy ŠVP nebo jejich soulad s příslušným rámcovým vzdělávacím programem v kontextu změn vynucených pandemií.

DOPORUČENÍ Č. 2

Zmapovat dosažený pokrok u každého žáka a naplánovat výuku a její zaměření na doplnění nezbytných znalostí a dovedností ve vybraných předmětech již na podzimní měsíce, aby další výuka nemusela být výrazněji posouvána a upravována

S ohledem na heterogenitu vzdělávacího prostředí je zřejmé, že začátek školního roku 2020/2021 by měly školy věnovat efektivnímu zmapování pokroku dosaženého jednotlivými žáky a na výsledky pak reagovat přípravou výuky. Vhodné je

využívat takové formy, které primárně neslouží jako podklad pro klasifikaci (zkoušení, písemné opakování nebo testování), ale umožňují učitelům vidět aplikaci znalostí a dovedností žáků v relativně přirozených situacích, včetně případného rozvoje kompetence k učení. Nemusí jít o individuálně cílené úlohy, ale může jít také o práci ve dvojicích nebo o práci skupinovou. Je možné využít např. úlohy uvolněné z mezinárodních šetření (*-zde-* a *-zde-*) nebo realizovat řízený rozhovor učitele s žákem za účelem zjištění potřebných informací. Cílem by mělo být do maximální možné míry narovnat rozdíly v úrovni znalostí a dovedností žáků způsobené samotnou formou výuky na dálku, ale i různou mírou zapojení žáků do výuky na dálku často související s rozdílným socioekonomickým zázemím žáků. Z tohoto důvodu lze doporučit, aby výuka zacílená na narovnání rozdílů byla naplánována minimálně ve vybraných vyučovacích předmětech (zejména těch naukových, případně profilových) již na podzimní měsíce prvního pololetí školního roku 2020/2021 tak, aby další výuka v pozdějším období již nemusela být výrazněji posouvána a upravována. V ostatních případech je pak třeba pamatovat na to, aby neprobraná témata byla v průběhu školního roku zohledněna. Současně se doporučuje, aby předmětové komise promyšleně projednaly časové a tematické plány. Cílem tohoto doporučení je zajistit, aby všichni žáci měli šanci získat potřebné znalosti a dovednosti s ohledem na své předpoklady, nikoliv aby byli v úvodu školního roku všichni žáci testováni nebo jiným způsobem srovnáváni.

Česká školní inspekce bude sledovat, jakými způsoby škola zmapovala či mapuje dosažený pokrok ve vzdělávání u každého žáka a jakým způsobem je realizován proces vyrovnávání rozdílů ve znalostech a dovednostech jednotlivých žáků.

DOPORUČENÍ Č. 3

Vytvořit systém podpory pro žáky, kteří měli nepříznivé podmínky pro distanční vzdělávání, vůbec se ho neúčastnili nebo výrazně zaostávají

Cílem vyrovnání se se situací ve vzdělávání během pandemie je samozřejmě podpořit každého žáka. Specifickou pozornost je však třeba věnovat těm, jejichž vzdělávání již v době vynuceného využívání distančních forem bylo významněji komplikované, ať už s ohledem na podmínky, které tito žáci pro distanční vzdělávání měli, na to, zda se jej vůbec účastnili, nebo s ohledem na to, jak se jim při distančním vzdělávání dařilo. Pro vyrovnávání chybějících znalostí a dovedností těchto žáků je zvláště nutné zvážit, které z obsahů nově probraných ve druhém pololetí školního roku 2019/2020 mají návaznost a bude žádoucí je probrat již v 1. pololetí školního roku 2020/2021, a které z nich bude možné probrat až později.

Česká školní inspekce bude sledovat, jakým způsobem škola vyhodnocuje vzdělávací pokrok u těchto žáků, jaká opatření pro dosažení požadovaného stavu přijímá, jaké specifické přístupy či prostředky pro vzdělávání těchto žáků volí apod. a také to, jakým způsobem se snaží zabezpečit v případě vynuceného vzdělávání na dálku přístup těchto žáků ke vzdělávání.

DOPORUČENÍ Č. 4

Soustředit se na aplikační složku znalostí, stěžejní výstupy v českém jazyce, matematice a cizím jazyce i rozvoj kompetence k učení

Již v průběhu vzdělávání na dálku ve druhém pololetí školního roku 2019/2020 velké množství škol upřednostňovalo vzdělávání v dovednostech, resp. v aplikaci znalostí a dovedností. Na tyto pozitivní přístupy lze vhodně navázat také v rámci vyrovnávání se s dopady distančního vzdělávání. Lze tedy doporučit, aby se školy soustředily zejména na aplikaci znalostí a dovedností ve všech vyučovacích předmětech tak, aby žáci byli schopni nabyté znalosti a dovednosti využívat širěji při řešení nejrůznějších situací. Současně bude vhodné soustředit se na profilové vyučovacích předměty, tedy ve většině případů na stěžejní výstupy v českém jazyce, matematice a cizím jazyce. V neposlední řadě je vhodné položit důraz na cílený rozvoj kompetence k učení, jejíž úroveň měla významný dopad na schopnosti žáků vzdělávat se samostatněji i pomocí výuky na dálku a bude mít zásadní význam i při očekávatelných organizačních komplikacích ve školním roce 2020/2021.

Česká školní inspekce bude sledovat, na jaká vzdělávací témata se škola soustředí, zda jde skutečně o znalosti a dovednosti nezbytné pro další vzdělávání, do jaké míry škola usiluje o rozvoj aplikační složky znalostí, jak vyhodnocuje úspěšnost žáků při získávání znalostí a dovedností a jaká opatření přijímá ke snížení rizika žákovské neúspěšnosti.

DOPORUČENÍ Č. 5

Využít získaných zkušeností k obsahovým úpravám učiva, případně předmětové a oborové struktury

Jakkoli platí, že není třeba s ohledem na nesoulad realizovaného vzdělávání se ŠVP jednotlivých škol v důsledku podoby vzdělávání ve druhém pololetí školního roku 2019/2020 příslušná ŠVP ihned formálně upravovat, lze současně doporučit, aby školy v kontextu zkušeností, které při vzdělávání během pandemie získaly, přemýšlely nad širšími obsahovými úpravami svých ŠVP. Dlouhodobě totiž víme, že velké množství škol ve svých ŠVP rozpracovává vzdělávací obsah stanovený v příslušném rámcovém vzdělávacím programu do příliš velkých podrobností. Vzdělávání na dálku ukázalo, že široce pojmávaný obsah nebylo možné zvládnout a většina škol se soustředila pouze na vybraná témata a oblasti, ve kterých žáky rozvíjela. Školám lze tedy doporučit, aby v kontextu svých zkušeností z druhého pololetí školního roku 2019/2020 prodiskutovaly možné obsahové úpravy učiva a případně také popřemýšlely

o integraci obsahu v rámci vybraných vyučovacích předmětů, což platné rámcové vzdělávací programy umožňují. Současně lze doporučit, aby se školy zaměřovaly primárně na širší dovednosti, na aplikaci znalostí a dovedností a aby tuto oblast pokrývaly minimálně ve srovnatelném rozsahu jako znalostně orientovanou výuku. Rovněž lze doporučit, aby školy zohlednily nově rozvíjené dovednosti a kompetence, kterým se v důsledku pandemie intenzivněji věnovaly a které se ukázaly jako zásadní pro další vzdělávání žáků. Tento proces samozřejmě bude trvat delší dobu, např. celý školní rok 2020/2021, a v úpravu vlastního ŠVP vyústí až následně. Tyto změny je možné provádět bez ohledu na připravované revize RVP.

Českou školní inspekci bude zájmat, zda a případně jak škola o úpravách vzdělávacího obsahu v kontextu svého ŠVP přemýšlí (vazba na doporučení č. 1), jak v těchto úvahách reflektuje zkušenosti ze vzdělávání na dálku během pandemie apod.

DOPORUČENÍ Č. 6

Otevřít na úrovni školy diskusi o způsobech hodnocení, jejich přínosech a dopadech na vzdělávání žáků

Situace ve vzdělávání během druhého pololetí školního roku 2019/2020 přiměla mnoho škol k vedení rozsáhlejších úvah o podobě průběžného i závěrečného hodnocení. Jakkoli nelze zpochybnit přínosy průběžné klasifikace, mimořádné období spojené se vzděláváním na dálku velmi silně potvrdilo, že hodnocení zahrnující formativnější prvky je pro učení žáků velmi přínosné a poskytuje jim informace pro další zlepšování jejich výsledků (o formativním hodnocení více např. [-zde-](#)). Obdobně se mnoha školám osvědčilo závěrečné sumativní hodnocení ve slovní podobě více než pouhá závěrečná klasifikace v podobě známky, neboť slovní forma hodnocení umožnila lépe popsat dosažené výsledky žáka reflektující složitě období vzdělávání. Proto lze doporučit, aby školy v kontextu svých zkušeností ze vzdělávání na dálku diskutovaly v rámci pedagogického sboru možné proměny forem hodnocení žáků v návaznosti na konkrétní vzdělávací situace.

Českou školní inspekci bude zajímat, jak škola přistupuje k hodnocení žáků a poskytování průběžné zpětné vazby, zda a jak při svých postupech zohledňuje zkušenosti získané během vzdělávání na dálku, zda a jak přemýšlí nad vhodností jednotlivých forem hodnocení žáků ve vazbě na konkrétní vzdělávací situace apod.

DOPORUČENÍ Č. 7

Implementovat vyzkoušené prvky digitálního vzdělávání do běžné výuky

Vzdělávání na dálku potvrdilo, že distanční formy výuky mohou být velmi funkční a velmi přínosné i jako doplněk výuky prezenční. Proto lze školám doporučit, aby se v rámci svých možností i podmínek, které pro tyto aktivity mají, pokusily využívat prvky distančního vzdělávání s podporou digitálních technologií i během vzdělávání ve standardních podmínkách, aby navázaly na své pozitivní zkušenosti z období vzdělávání na dálku, a podpořily tak zvýšení digitalizace českého vzdělávacího prostředí, a tím i pozitivní dopady na vzdělávání žáků. Jde především o větší míru využívání digitálních technologií při vzdělávání přímo ve škole a podle možností jednotlivých rodin také o podporu individualizace vzdělávání u žáků, kteří se výuky nebudou moci účastnit (např. z důvodu nemoci, karantény apod.). Současně je třeba pracovat nejen na zlepšení podmínek pro digitalizaci vzdělávání (HW, SW), ale vnímat a rozvíjet i didaktický aspekt celé problematiky a s tím související zvyšování didaktických dovedností učitelů v oblasti práce s digitálními technologiemi ve vzdělávání.

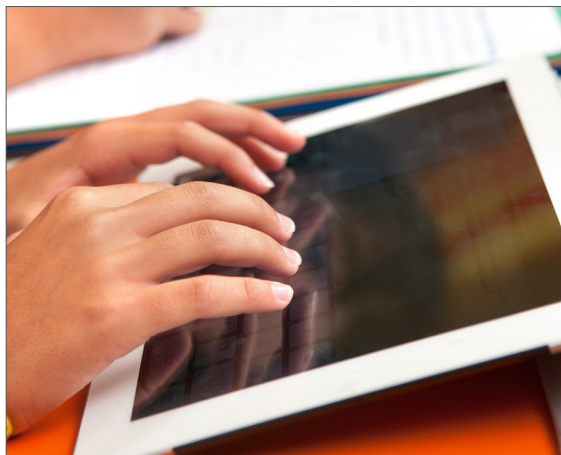
Česká školní inspekce bude sledovat, zda a jak škola využívá digitální technologie při prezenčním vzdělávání a zda a jak využívá distanční prvky vzdělávání jako doplněk ke klasické výuce.

DOPORUČENÍ Č. 8

Udržet kvalitu komunikace s rodiči nastavenou během vzdělávání na dálku

Mimořádné období potvrdilo, jak je spolupráce školy a rodičů pro obě strany důležitá a jak pozitivní dopad na úspěšné vzdělávání může mít. Do komunikace se školou se často zapojili i ti rodiče, kteří v běžných podmínkách příliš aktivní nejsou. Školy ve spolupráci s nimi hledaly optimální nastavení podoby vzdělávání, snažily se zohlednit, že v rodinách je více dětí, které se současně vzdělávají, jsou v různých ročnících nebo školách, mají omezený počet digitální techniky, že i sami rodiče musí doma pracovat a že to všechno je potřeba sladit. Rodiče byli vzdělávání svých dětí daleko blíže, mohli vidět, jak probíhá komunikace s učiteli, jaký je význam a role učitele při vzdělávání, jak náročné je vzdělávat děti, vytvářel se vzájemný respekt a přirozeným způsobem se i posílila prestiž učitelů. Bylo by tedy velmi dobré vzniklou spolupráci s rodiči udržet a zejména ji dále rozvíjet.

Česká školní inspekce bude sledovat, zda a jak škola podporuje kvalitu komunikace s rodiči nastavenou během vzdělávání na dálku, zda a jak tuto vazbu prohlubuje a jaké zkušenosti ze spolupráce s rodiči škola zaznamenává.

| Vybrané specifické úkoly České školní inspekce ve školním roce 2020/2021

PhDr. Ondřej Andrys, MAE, MBA, MPA
náměstek ústředního školního inspektora

V úterý 16. června 2020 schválil ministr školství, mládeže a tělovýchovy Robert Plaga po projednání v poradě vedení Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy Plán hlavních úkolů České školní inspekce na školní rok 2020/2021. Ten je podle dlouhodobých zvyklostí členěn na úkoly stálé, specifické, další a rozvojové. V následujícím článku stručně komentujeme vybrané specifické úkoly, jimž se bude Česká školní inspekce v nadcházejícím školním roce věnovat.

Výstupem realizace těchto úkolů bude buď samostatná tematická zpráva, nebo budou příslušné kvalitativní informace využitelné jak pro nastavování efektivních vzdělávacích politik a řízení vzdělávací soustavy, tak pro zvyšování kvality vzdělávání v jednotlivých školách, součástí Výroční zprávy České školní inspekce za školní rok 2020/2021. Plně znění plánu hlavních úkolů včetně příloh je k dispozici [zde](#).

Dopady mimořádných opatření na podobu vzdělávání v ZŠ a SŠ

V důsledku Mimořádného opatření Ministerstva zdravotnictví ze dne 10. 3. 2020 k ochraně obyvatelstva a prevenci nebezpečí vzniku a rozšíření onemocnění covid-19, kterým byla po významnou část 2. pololetí školního roku 2019/2020 zakázána osobní přítomnost žáků ve školách, byly školy nuceny na určitou dobu kompletně přejít na distanční formy výuky. Tato mimořádná situace samozřejmě do procesu vzdělávání a jeho organizace vnesla také řadu výzev a příležitostí do budoucna. **Dopady mimořádných opatření**, ať už pozitivní (např. zvýšení míry digitalizace vzdělávacího procesu a jeho organizace), nebo negativní (např. nerovnoměrnost dopadů vzdělávání na

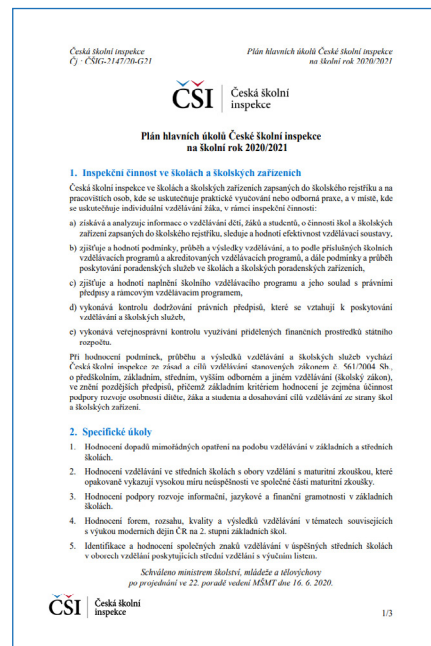
jednotlivé žáky), se tedy nutně **promítnou i do období školního roku 2020/2021**. Česká školní inspekce si klade za cíl **zmapovat a vyhodnotit dopady mimořádných opatření na přípravu, organizaci i podobu výuky, na práci ředitelů škol i učitelů i na vzdělávací výsledky žáků**. Realizace úkolu navazuje na mimořádné šetření České školní inspekce k distančnímu vzdělávání, které bylo realizováno v podobě řízených telefonických rozhovorů s řediteli ZŠ a SŠ v dubnu 2020.

Vzdělávání v SŠ dlouhodobě vykazující vysokou neúspěšnost u maturit

Segment středního vzdělávání Česká školní inspekce hodnotí dlouhodobě a stejně tak pravidelně provádí kontrolu organizace a průběhu maturitních zkoušek. Cílem realizace tohoto šetření, které navazuje na shodně koncipovaný úkol realizovaný v uplynulých čtyřech školních letech, je důsledně **posoudit kvalitu a efektivitu vzdělávání v těch SŠ, jejichž žáci jsou při maturitních zkouškách dlouhodobě neúspěšní**. Součástí realizace bude také sledování problematiky předčasných odchodů ze vzdělávání, a to jak přechodů žáků mezi jednotlivými školami, tak odchodů žáků zcela mimo vzdělávací systém.

Informační, jazyková a finanční gramotnost v ZŠ

V rámci inspekční činnosti se Česká školní inspekce zaměřuje zejména na hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání v souladu s požadavky příslušných RVP, přičemž oblast hodnocení gramotností (ve smyslu dovedností, resp. aplikační složky znalostí) je nedílnou součástí výpovědí o kvalitě počátečního vzdělávání. Česká školní inspekce hodnotí podmínky, podporu rozvoje a dosaženou úroveň žáků v šesti vybraných gramotnostech (čtenářská, matematická, sociální, přírodovědná, jazyková, informační),

přičemž každý školní rok je hodnocena skupina tří gramotností, každá na jiném stupni škol (I. stupeň ZŠ, II. stupeň ZŠ, SŠ, VOŠ). Opakující se zaměření na jednotlivé gramotnosti umožňuje formulovat závěry o žádoucích i nežádoucích posunech v podmínkách, rozvoji i úrovni žáků v různých fázích vzdělávací dráhy. Pro školní rok 2020/2021 byla na základě **požadavku vlády ČR** a v dohodě s Ministerstvem financí přidána ke sledování také **oblast finanční gramotnosti**, která pro daný školní rok nahradí sledování gramotnosti přírodovědné. Součástí bude také elektronické zjišťování výsledků žáků, které bude provedeno na jaře 2021.

Výuka moderních dějin ČR na 2. stupni ZŠ

Výuka dějepisu a zejména soudobých dějin na základních školách je stěžejní součástí vzdělávání žáků. V RVP ZV je výuka dějin součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Vzdělávací obor Dějepis přináší základní a konkrétní poznatky o konání člověka v minulosti, jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz pak má být kladen především na **dějiny 20. století**, kde leží základy většiny současných společenských jevů. Česká školní inspekce se **hodnocení vzdělávání v tématech moderních dějin** podrobněji věnovala naposledy ve **školním roce 2015/2016**, realizace tohoto specifického úkolu na dříve realizované šetření **naváže** a vedle **prezentace aktuálního stavu** vzdělávání žáků v tématech souvisejících s moderními dějinami umožní **formulovat závěry** o žádoucích

i nežádoucích **změnách** v podmínkách, rozvoji i úrovni žáků druhého stupně ZŠ v této oblasti. I v tomto případě bude provedeno také elektronické zjišťování výsledků žáků.

Podpora pohybových dovedností a aktivit žáků ZŠ a SŠ

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví poskytuje žákům v rámci vzdělávacího oboru Tělesná výchova příležitost k aktivnímu pohybu a spojuje pravidelnou pohybovou činnost s podporou zdravého životního stylu. **Pohybové dovednosti** žáků by však **měly být** v rámci možností **rozvíjeny i mimo hodiny tělesné výchovy**. Cílem realizace tohoto šetření je zmapovat **podmínky pro pohybové aktivity** žáků na ZŠ a SŠ, vyhodnotit **podporu**, kterou školy žákům v oblasti **aktivního pohybu** a **rozvoje pohybových dovedností** poskytují nejen během vlastního vzdělávání, ale také v jejich **volném čase**, o **přestávkách** či **volných hodinách**, a také **vyhodnotit změny v této oblasti** od školního roku 2015/2016, kdy Česká školní inspekce obdobně zaměřené šetření realizovala naposledy.

Podpora nadaných a talentovaných žáků v kontextu společného vzdělávání

Ve školním roce 2020/2021 budou již pátým školním rokem naplňovány principy tzv. společného vzdělávání zavedené novelou školského zákona účinnou k 1. 9. 2016. Česká školní inspekce v minulých letech sledovala a hodnotila, jakým způsobem jsou zákonné požadavky uplatňovány v praxi, jak se daří naplňovat principy společného vzdělávání definované školským zákonem a k jakým změnám v dané oblasti činnosti škol dochází. Inspekční činnost byla významně zaměřena na práci asistentů pedagoga a jejich

spolupráci s učiteli. Česká školní inspekce tedy bude v rámci tohoto šetření navazovat na uvedené činnosti, přičemž pozornost bude zaměřena především na **podporu nadaných, talentovaných a mimořádně nadaných žáků**. Téma specifického úkolu tak bude **navazovat na tematické šetření**, které Česká školní inspekce ve vztahu k nadaným, talentovaným a mimořádně nadaným žákům realizovala ve **školním roce 2015/2016**.

Rizikové chování žáků se zaměřením na oblast kyberšikany

Školy a školská zařízení mají podle školského zákona povinnost vytvářet mimo jiné také podmínky pro zdravý vývoj žáků a pro **předcházení vzniku sociálně patologických jevů** a zajišťovat **bezpečnost** a **ochranu zdraví** žáků při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech. Cílem tematického šetření bude poskytnout pohled na současnou situaci v ZŠ a SŠ zejména z hlediska vytváření těchto podmínek. Inspekční činnost se zaměří na **zjišťování počtu** a **charakteru případů** rizikového chování, na **personální zajištění** oblasti prevence, **podmínek pro práci specialistů**, činností, které vykonávají, a metodické podpory, která je jim poskytována. Současně se šetření detailněji zaměří na jeden ze stěžejních a vysoce nebezpečných projevů rizikového chování, na **šikany** a **kyberšikany** jako závažný problém, který může nést dlouhodobé následky. Zhodnoceno mj. bude, jak školy vytvářejí a upevňují **dovednosti žáků** spojené s **bezpečným a korektním chováním žáků v kyberprostoru**. Česká školní inspekce tak navazuje na specifický úkol realizovaný ve školním roce 2015/2016, který byl rovněž zaměřen na ochranu dětí, žáků a studentů před projevy šikany, diskriminace, nepřátelství nebo násilí. ◀

| Zkušenosti, názory a postoje učitelů a ředitelů – inspirace a zjištění z TALIS 2018

PhDr. Josef Basl, Ph.D.
vedoucí oddělení mezinárodních šetření

Mezinárodní šetření o vyučování a učení TALIS (Teaching and Learning International Survey) je projektem Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD), který zjišťuje zkušenosti, názory, postoje učitelů a ředitelů. S využitím mezinárodního srovnání poskytuje TALIS cennou zpětnou vazbu a inspiraci při vytváření vhodných podmínek a podpoře práce ředitelů a učitelů. Přípravu, realizaci, vyhodnocování a interpretaci zjištění z mezinárodních šetření, včetně šetření TALIS, zajišťuje v České republice Česká školní inspekce.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Zjištění z TALIS 2018 byla zveřejněna ve dvou vlnách - v červnu 2019 a březnu 2020 a přináší pohled reprezentativního vzorku učitelů a ředitelů tzv. nižších sekundárních škol – v případě České republiky se jedná o druhý stupeň základní školy a nižší stupeň víceletého gymnázia.

Povolání ředitele školy a učitele jsou velmi náročná, a také proto je snahou OECD i jednotlivých zapojených států hledat prostřednictvím TALIS palčivá místa a návazně hledat konkrétní možnosti, jak negativní aspekty zmírnit a **práci ředitelů a učitelů podpořit**. V tomto textu proto nabízíme vedle vybraných zjištění z TALIS 2018 i inspiraci

využitelnou v kontextu České republiky. Česká školní inspekce návrhy OECD využije při své činnosti zaměřené na poskytování zpětné vazby školám a školským zařízením a při formulování doporučení pro Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy a další instituce.

Vedení školy

TALIS 2018 potvrdil, že **ředitelé v České republice jsou přetížení administrativní prací**. Oproti svým kolegům v Evropské unii se větší podíl ředitelů často věnuje v práci kontrole postupů a výstupů školní administrativy (86 % oproti 73 % v EU), administrativním úkonům a schůzkám věnují v průměru 40 % pracovního času (nejvíce v rámci celé EU) a pro 93 % ředitelů je přemíra administrativní práce zdrojem stresu.

Situace je o to složitější, že ředitel školy je na řešení i náročnějších záležitostí většinou sám. Podle TALIS 2018 je **spolupráce ředitelů s řediteli jiných škol spíše výjimečná**. V rámci EU je v ČR nejnižší podíl ředitelů, kteří často spolupracují na obtížných pracovních úkolech s řediteli jiných škol (18 % oproti 38 % v EU).

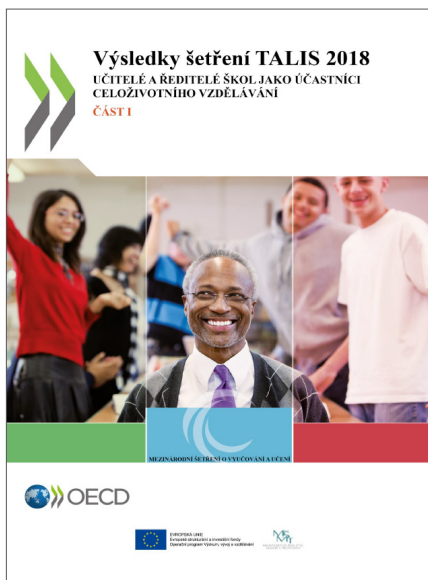
Vhodnou inspirací pro kontext České republiky proto může být jed-

no z doporučení OECD, které na základě zjištění TALIS zemím navrhuje **poskytovat specifickou podporu nejen začínajícím učitelům, ale také začínajícím ředitelům**, například formou mentorování. Navrhována je podpora pro vytváření sítí ředitelů, v jejichž rámci by zkušenější ředitelé mohli poskytnout mentorování ředitelům začínajícím.

Inspirativním zahraničním příkladem dobré praxe v tomto směru může být i **Šanghaj (Čína)**, kde dochází k „**párování**“ **výborných a méně dobrých škol**. V rámci těchto sítí dochází k vzájemným diskuzím, výměnám know-how, společné tvorbě plánů rozvoje školy, dokonce i k výměnným pracovním stáží.

Pracovní podmínky, profesní mobilita a riziko odchodu učitelů z profese

Při pohledu na oblast **mobility učitelů** se ukazuje, že **10 % českých učitelů by rádo přešlo na jinou školu**, pokud by to bylo možné (průměr OECD 20 %). V průměru zemí OECD lze říci, že učitelé, kteří by rádi přešli na jinou školu, se vyznačují tím, že jsou v zaměstnání méně spokojeni a učitelství pro ně nebylo první kariérou volbou. Ve srovnání s jejich kolegy, kteří neuvažují o přechodu na jinou školu, jde o učitele

mladší a s kratší pracovní zkušeností v dané škole. O změně školy častěji uvažují učitelé, kteří vyučují třídy s vyšším podílem znevýhodněných žáků, žáků s horšími studijními výsledky a žáků s problémovým chováním.

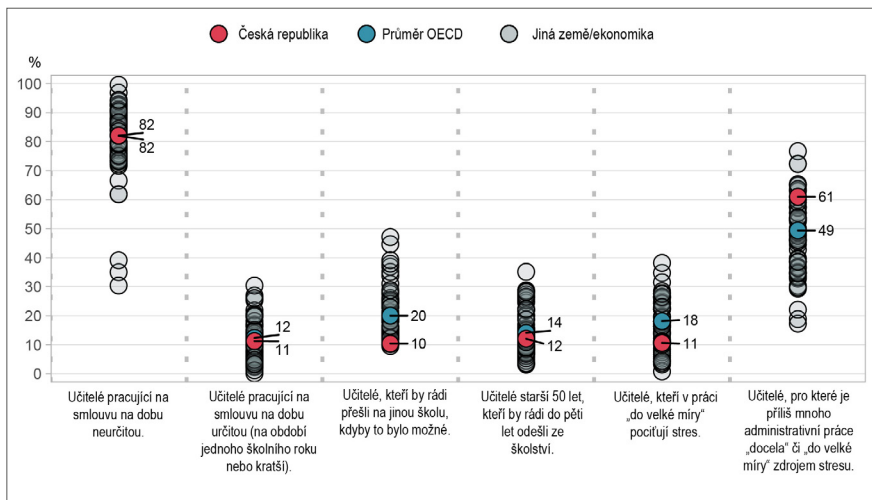
Odchod učitelů z profese je dalším faktorem spojeným s mobilitou učitelů. Může ovlivnit výsledky žáků negativním dopadem na školní klima a implementaci kurikula. Může také představovat značné finanční náklady pro vzdělávací systém, neboť vede k potřebě nahradit kvalifikované učitele v dotčených školách. Jako zástupný indikátor pro riziko odchodu učitelů z profese užívá TALIS učitelé uváděné záměry setrvat v učitelství profesí. V České republice uvádí **24 % učitelů**, že by chtěli opustit profesi učitele v následujících pěti letech (průměr OECD 25 %). Dále **12 % českých učitelů** ve věku **do 50 let by chtělo v následujících pěti letech přestat vyučovat**, což je o něco méně, než činí průměr OECD (14 %).

Spokojenost učitelů v zaměstnání a jejich ochota setrvat v profesi souvisí s mírou pocívaného stresu. Stresující prostředí a situace mohou ovlivnit nejen práci a motivaci učitelů a ředitelů, ale také výsledky žáků. V České republice **11 % učitelů pociťuje v práci do značné míry stres, což je méně, než činí průměr OECD (18 %)**.

Pro téměř polovinu učitelů v zemích a ekonomikách zapojených do šetření TALIS je **zdrojem stresu příliš mnoho administrativní práce**. Čeští učitelé a ředitelé uvádějí jako tři nejčastější zdroje stresu: **příliš mnoho administrativní práce, vycházení vstříc měnícím se požadavkům správních orgánů a zodpovědnost za výsledky žáků**.

V zemích a ekonomikách TALIS byla u učitelů, kteří ve své práci do značné míry zažívají stres, zjištěna dvakrát vyšší pravděpodobnost, že opustí profesi učitele, než u jejich kolegů, kteří pociťují stres v nižší míře

Graf 1 | Pracovní podmínky, mobilita a riziko odchodu učitelů z profese

Zdroj: OECD, TALIS 2018 Databáze, Tabulky II.3.1, II.2.16, II.2.63, II.2.36, a II.2.43.

(v České republice je tato pravděpodobnost dvakrát až třikrát vyšší).

Podpora profesní autonomie a spolupráce

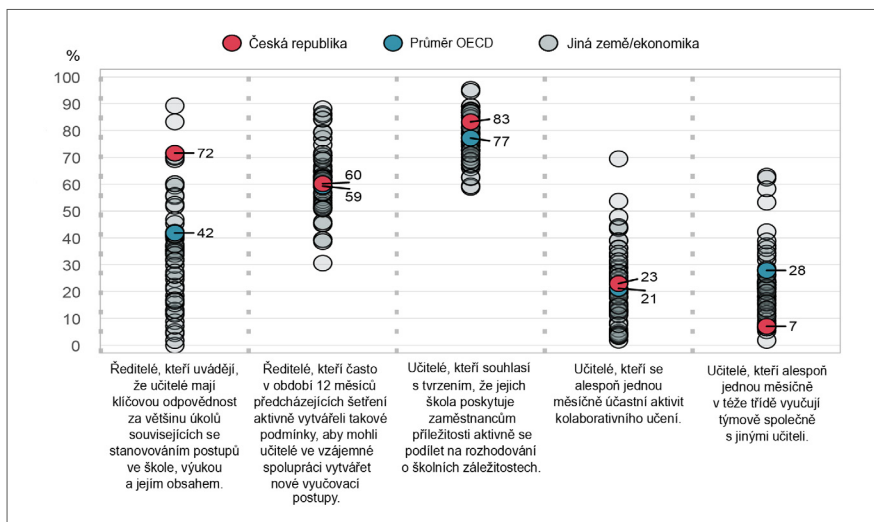
Profesní spolupráce se může stát stabilním základem pro rozvoj inovativních a efektivních vyučovacích postupů. V průměru napříč zeměmi OECD bylo zjištěno, že učitelé, kteří se účastní kolaborativních aktivit zahrnujících vyšší míru vzájemného propojení učitelů, častěji využívají efektivnější vyučovací postupy. Mezi ně patří například skupinová práce žáků. Profesní spolupráce není nicméně v zemích a ekonomikách zapojených do TALIS příliš častým jevem. V České republice uvádí **účast na společném profesním učení alespoň jednou měsíčně 23 % učitelů** (průměr OECD 21 %) a **7 % učitelů se alespoň jednou měsíčně zapojuje do týmové výuky** (průměr OECD 28 %).

Inovace ve škole vyžadují podporu kolegů a vedení ze strany ředitele. V České republice uvádí 87 % učitelů, že pracují v kolaborativním školním prostředí charakterizovaném vzájemnou podporou (průměr OECD 81 %). Kromě toho 60 % českých ředitelů uvádí, že přijímá opatření na podporu spolupráce mezi učiteli při rozvoji nových vyučovacích postupů, což se statisticky významně neliší od průměru OECD (59 %).

K rozvoji **kolaborativního školního prostředí** může přispět vedení školy. **83 % českých učitelů** souhlasí s tvrzením, že jejich škola poskytuje zaměstnancům příležitost aktivně se podílet na rozhodování o školních záležitostech.

Učitelé, kteří se alespoň jednou měsíčně účastní aktivit kolaborativního učení.

Graf 2 | Autonomie, kolegalita a spolupráce

Zdroj: OECD, TALIS 2018 Databáze, Tabulky II.5.31, II.5.32, II.5.12, II.4.24 a II.4.1.

s tvrzením, že jejich škola poskytuje zaměstnancům příležitosti k aktivní účasti na rozhodování ve škole (průměr OECD 77 %). V průměru zemí OECD bylo zjištěno, že učitelé, kteří se mohou aktivně podílet na rozhodování, se častěji účastní kolaborativních aktivit.

Další vzdělávání přímo ve školách

Z pohledu OECD je jednou z možností, jak zmírňovat riziko odchodu učitelů z profese a podporovat vzájemnou spolupráci učitelů, vytváření podmínek pro uskutečňování aktivit dalšího vzdělávání učitelů přímo ve školách, což umožní lépe zohlednit specifika jednotlivých škol. Podle zjištění TALIS 2018 je přínos takových aktivit větší a klíčové je, aby součástí aktivit byl prostor pro vzájemnou spolupráci učitelů, výměnu zkušeností, včetně konkrétních příkladů jako je např. tandemová výuka nebo výuka menších skupinek žáků v rámci třídy.

Inspirativním zahraničním příkladem dobré praxe může být **Rakousko**, které v uplynulých letech zahájilo zavádění tzv. nové nižší

MEZINÁRODNÍ ŠETŘENÍ O VYUČOVÁNÍ A UČENÍ TALIS 2018

Do mezinárodního šetření TALIS 2018 se kromě České republiky zapojilo dalších 45 států. V České republice bylo zapojeno více než 3 400 učitelů a 219 ředitelů základních škol a víceletých gymnázií.

Podrobněji představuje zkušenosti, názory a postoje ředitelů a učitelů rozšířená národní zpráva (odkaz [-zde-](#)).

V publikaci jsou nově poskytnuta komentovaná data přibližující pohled ředitelů škol na vykonávané činnosti a na spokojenost s prací. Dále je pozornost věnována hodnocení práce učitelů a podpoře jejich vzájemné spolupráce. Nově je zařazena i diskuse zjištění TALIS 2018 v širším rámci národních zjištění České školní inspekce a doporučení formulovaných ze strany OECD. Součástí rozšířeného vydání zůstávají také komentovaná data ve vztahu k profesnímu rozvoji a sebedůvěře učitelů, k překážkám, které z pohledu učitelů

komplikují efektivní vedení vzdělávacího procesu, k vlastním proměnám výuky i k pojetí učitelské profese jako takové.

Informace o průběhu šetření v České republice, znění dotazníků v českém jazyce a Koncepční rámec šetření jsou rovněž dostupné na webové stránce České školní inspekce (více [-zde-](#)). ◀

sekundární školy se zaměřením na posilování spolupráce učitelů. **Podpora týmové výuky** byla pilotována v několika předmětech a postupně se rozšířila na všechny předměty v rámci osnov nižšího středního vzdělávání. Dosavadní zkušenosti ukazují, že týmová výuka umožnila

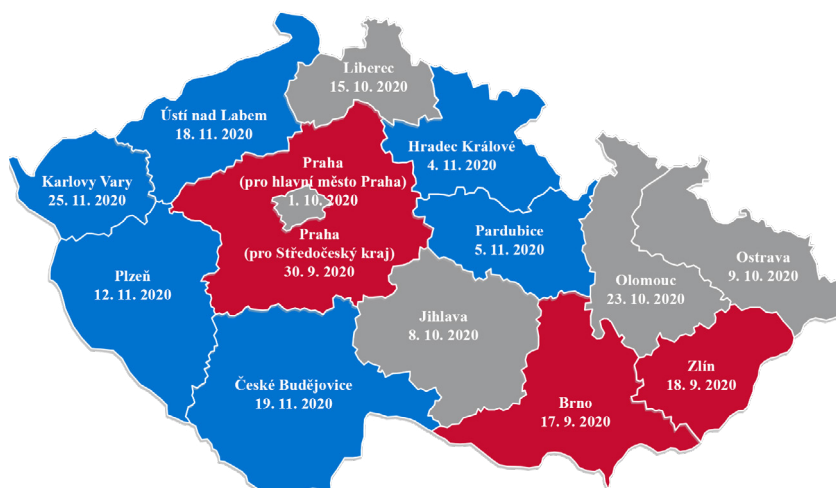
učitelům učit se od sebe navzájem a zajistit výuku, která se více zaměřuje na žáky, obzvláště ty méně úspěšné. Nové pojetí zahrnuje rovněž podporu **spolupráce učitelů napříč školami a různými vzdělávacími stupni** ve snaze rozvíjet sdílení příkladů dobré praxe. ◀

Česká školní inspekce bude diskutovat se zástupci ORP

V období měsíců září–listopad 2020 uspořádá Česká školní inspekce v jednotlivých krajských městech ČR speciální **semináře**, na něž budou zváni **představitelé všech obcí s rozšířenou působností** nacházejících se v daném regionu a také další aktéři např. z řad realizátorů místních akčních plánů nebo zástupců krajských úřadů. Ústřední školní inspektor Tomáš Zatloukal a náměstek ústředního školního inspektora Ondřej Andrys budou s pozvanými hosty **diskutovat o kvalitě ve vzdělávání** v příslušných regionech **optikou faktorů**, které v daných územích vzdělávání silně **ovlivňují**. **Pozvánky** budou **zasílány** na jednotlivé obce **adresně** a směřovat budou vždy k příslušnému radnímu, který má vzdělávání

ve své gesci, a k vedoucímu odboru školství, resp. útvaru, do jehož agendy tato problematika v dané obci s rozšířenou působností spadá. Pozvánku

k setkání včetně programu obdrží jednotlivé obce s rozšířenou působností vždy s **několikatýdenním předstihem** před termínem konání semináře. ◀

Termíny konání seminářů se zástupci ORP.

| Česká školní inspekce uspořádala odborný panel k hodnocení žáků v období distanční výuky

Ing. Dana Pražáková, Ph.D.
vedoucí oddělení kanceláře ústředního školního inspektora

Ve čtvrtek 18. června 2020 se na ústředí České školní inspekce uskutečnil v pořadí již čtvrtý odborný panel zaměřený na problematiku přístupů k hodnocení dětí a žáků, tentokrát s důrazem na hodnocení v období vzdělávání na dálku. Záměrem setkání bylo diskutovat o praktických zkušenostech s průběžným a závěrečným hodnocením, ale také probírat příležitosti a výzvy, které vzdělávání na dálku školám, učitelům, rodičům i žákům přineslo.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Účast na odborném panelu, který moderovala vedoucí oddělení kanceláře ústředního školního inspektora Dana Pražáková, přijalo téměř 30 hostů. Ti se zapojili jak prezenční formou, tak i distančně prostřednictvím digitálních technologií. Šlo zejména o ředitele, zástupce ředitelů a učitele ze základních škol, dále o pracovníky Národního pedagogického institutu ČR a zástupce vysokých škol vzdělávajících budoucí učitele. On-line připojení přes aplikaci MS Teams umožnilo aktivní zapojení v panelu těm, kteří se ho nemohli účastnit prezenčně. Velkým přínosem tak byly např. vstupní přednášky vedoucí Katedry pedagogiky Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity v Brně Jany Kratochvilové, ale i zástupců systémových projektů realizovaných v rezortu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

První blok byl zaměřen na prezentaci zkušeností s hodnocením distanční výuky na třech základních školách.

Jan Juříček, zástupce ředitele pro pedagogiku na ZŠ Strossmayerovo náměstí v Praze 7, nejprve poukázal na skutečnost, že distanční výuka odhalila nerovnosti mezi žáky z hlediska podmínek, které pro vzdělávání jednotliví žáci mají. Jeho prezentace byla věnována představe-

ní dotazníků pro žáky s názvem „Jak si vedu ve škole“, které byly zpracovány na základě dlouhodobě využívaného hodnocení ve formativní funkci. Seznámil přítomné se strukturou dotazníků i s praktickými ukázkami hodnotících výroků, které jsou v dotaznících využívány. Dotazníky chce škola dále využívat i v běžném režimu jako čtvrtletní nástroj pro sebehodnocení žáků v obecných dovednostech i dovednostech v konkrétních předmětech a měly by sloužit i jako podklad pro hodnotící rozhovory žáka s třídním učitelem.

Zbyněk Kundrum, ředitel ZŠ Mozartova v Olomouci, představil koncepti distančního vzdělávání na své škole založené na zasilání

vzdělávacích materiálů žákům. Škola zvolila asynchronní systém, kdy každý čtvrtek učitelé poslali žákům vytvořené vzdělávací materiály pro výuku jednotlivých předmětů, ale i pro mezipředmětovou projektovou výuku. Žáci pracovali s portfoliem, učitelé pravidelně zasílali každému jednotlivému žákovi zpětnou vazbu k tomu, jak pracoval. Škola tímto způsobem zpracovala bohatou databázi vlastních výukových materiálů pro distanční výuku a její hodnocení. Její obsah by bylo možné předat ostatním školám, avšak dlouhodobě budované pozitivní a vstřícné klima, které výrazně napomáhá aktivní spolupráci učitelů, žáků i rodičů při distanční výuce, tak snadno přenositelné není.

Účastníci odborného panelu, v popředí ředitel ZŠ Mozartova v Olomouci Zbyněk Kundrum.

Václav Fiala, vedoucí učitel 2. stupně ZŠ Brigádníků v Praze 10 a vítěz letošního ročníku soutěže Global Teacher Prize v ČR, představil **metody a principy badatelské výuky**, které jsou v jeho škole uplatňovány dlouhodobě a nyní byly **aplikovány i do distanční výuky**. Při badatelské výuce je aktivní především žák, učitel hodnotí nejen výsledek, ale i cestu k němu. Žák je veden k tomu, aby poznal svoji chybu, nevnímal ji jako selhání, ale jako cestu k pokroku a ke svému rozvoji. Jsou využívána **portfolia žáků** k osobním rozhovorům s učitelem. Žáci si vedou badatelský deník, mají možnost se sami ohodnotit a diskutovat výsledky svého vzdělávání s učitelem na tzv. TWEETu. To, že žáci byli tímto způsobem zvyklí běžně pracovat, výrazně napomohlo efektivitě distančního vzdělávání.

Druhý blok byl zaměřen již na konkrétní otázky směřující ke zkušenostem jednotlivých účastníků panelu s distanční výukou a jejím hodnocením.

Z diskuse vyplynulo, že přítomní pedagogové pro závěrečné hodnocení druhého pololetí tohoto školního roku využívali většinou **propojování slovního hodnocení a známkování**. Někteří využívali i prvky sebehodnocení žáků a považují je za velmi významnou součást hodnocení. Shodli se na tom, že je **důležité uplatňovat prvky sebehodnocení co nejdříve, již od předškolního vzdělávání**. Záleží však na potenciálu učitele. Problém je, že se mnohdy neumí sebehodnotit ani učitelé. *Doc. Kratochvílová* reagovala tím, že je pravděpodobná pozitivní změna této situace, jelikož **pedagogické fakulty zavádějí tzv. „reflektivní praxe“**. Systém, který brněnská pedagogická fakulta vyvinula, je zveřejněn na webu katedry pedagogiky. Je však třeba vytvořit provázaný systém a propojit pedagogickou „reflektivní praxi“ studentů s běžnou praxí ve škole.

Zajímavý byl příspěvek ředitelky ZŠ Trmice *Marie Gottfriedové*, ve kterém prezentovala současné **polo-**

letní hodnocení žáků, do kterého se zapojili nejen samotní žáci, ale i jejich rodiče. Rodiče měli zhodnotit v krátkém dotazníku, jak v průběhu distanční výuky žák doma pracoval. Hodnocení žáků rodiči posílilo vzájemné vztahy, důvěru a spolupráci, kterou však škola měla nastavenou již před uzavřením škol. Zapojení rodičů do hodnocení žáků předcházelo dlouhodobý vývoj implementace formativního hodnocení ve škole. Nejprve musel formativní zpětnou vazbu poskytovat žákovi učitel a být pro něho v tomto ohledu vzorem. Pokud se uměli sebehodnotit žáci, bylo možné přejít k tzv. **tripartitám**, kdy byli u hodnocení žáka přítomni také rodiče. Teprve potom lze využít hodnocení rodičů.

Byly diskutovány také problémy, se kterými se učitelé v průběhu distanční výuky setkávali. Někteří žáci, zejména na druhém stupni základních škol, se do distančního vzdělávání aktivně nezapojovali, a to i přesto, že měli vytvořeny vhodné podmínky, na což poukázala např. ředitelka ZŠ Brigádníků v Praze 10 *Karin Marques*. Naopak žáci ze sociálně znevýhodněných rodin mnohdy nebyli zapojeni do vzdělávání z důvodu nelehké rodinné situace. Školy zvažou-

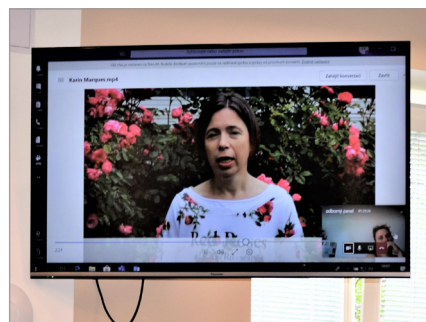
jí začátkem příštího roku vytvoření nabídky doučování pro žáky, kteří to budou potřebovat. Školy se potýkaly také s tím, jak vzdělávat děti s podpůrnými opatřeními. Osvědčilo se využívání asistentek pedagoga, které se těmito žákům intenzivně věnovaly. V řadě škol se tak postavení asistentů pedagoga zlepšilo.

V závěrečné panelové diskusi se účastníci shodli na tom, že **vzdělávání ve školách v období distančního vzdělávání nelze brát jako soutěž**. Záleželo na tom, jak tuto příležitost škola uchopila a jak šla žákům naproti. **Každá škola má jiné podmínky, jiné žáky a jiné rodiče**. Účastníci diskuze se nakonec shodli, že pandemie covid-19 narušila stereotypy a donutila mnohé přemýšlet o smyslu školy, o obsahu učiva, o jeho případné redukci, o možnostech vzájemné spolupráce a o tom, jaká zkušenost z tohoto mimořádného období by byla motivací pro zlepšování kvality vlastní školy. A právě to, co se školám podařilo pozitivně promítnout i do výuky v běžném režimu v následujícím školním roce, bude hlavním tématem příštího odborného panelu.

Odborné panely jsou realizovány v rámci individuálního projektu systémového Komplexní systém hodnocení. ◀

Vítěz letošního ročníku soutěže Global Teacher Prize v ČR Václav Fiala.

Karin Marques, ředitelka ZŠ Brigádníků v Praze 10.

Jan Juříček, zástupce ředitele ZŠ Strossmayerovo náměstí v Praze 7.

Procvičovací elektronické testy v InspIS SETmobile

V úzké spolupráci s učitelkami, které vedly výuku v pořadu České televize UčíTelka, připravovala a zveřejňovala Česká školní inspekce již od 6. dubna 2020 opakovací a procvičovací soubory úloh pokrývající právě to učivo, které bylo v pořadu UčíTelka v Českém jazyce, Matematice a vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět probíráno. Úlohy jsou k dispozici v aplikaci InspIS SETmobile, která je zdarma ke stažení do chytrých telefonů a tabletů. Žáci, kteří výuku prostřednictvím programu UčíTelka sledovali, si tak mohli probírané učivo s využitím připravených úloh zopakovat a procvičit. Nabídka byla průběžně rozšiřována o další soubory úloh reflektující příslušné učivo tak, jak bylo postupně během vysílání jednotlivých dílů pořadu probíráno.

Mgr. Petr Suchomel, Dr.

vedoucí oddělení metodik a analýz

Od středy 6. května 2020 pak měli žáci 9., 7. a 5. ročníků základních škol možnost využít jako jednu z forem přípravy na **přijímací zkoušky do maturitních oborů středních škol** (pro čtyřleté, šestileté i osmileté studium) také **elektronickou verzi testů** k tzv. **jednotným přijímacím zkouškám**. Testy, které Česká školní inspekce převedla do elektronické podoby, připravilo Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání (CERMAT) a použity byly při přijímacích zkouškách v minulých letech. V aplikaci InspIS SETmobile jsou k dispozici testy z **českého jazyka** a **matematiky**, které byly použity při tzv. jednotné přijímací zkoušce v **1. a 2. termínu let 2019, 2018 a 2017**. Žáci tak mohli pracovat s celkem 36 testy použitými v minulých letech, kdy pro každou skupinu žáků bylo k dispozici celkem 6 testů z českého jazyka a 6 testů z matematiky (tedy 6× ČJ pro žáky 5. ročníků ZŠ, 6× MA pro žáky 5. ročníků ZŠ, 6× ČJ pro žáky 7. ročníků ZŠ, 6× MA pro žáky 7. ročníků ZŠ, 6× ČJ pro žáky 9. ročníků ZŠ, 6× MA pro žáky 9. ročníků ZŠ). V nabídce je navíc také ilustrační didaktický test pro rok 2020 (z českého jazyka i matematiky pro 9., 7. i 5. ročník). **Řada testů** je v systému k dispozici v **plném rozsahu**, ale v některých případech některé úlohy, které byly součástí ostrých testů, v elektronické verzi testu v InspIS SETmobile chybí, protože vyžadují např. zápis zcela otevřené odpovědi

(např. výsledku geometrické úlohy) žáka s následným hodnocením reálným hodnotitelem, nebo jde o geometrické úlohy vyžadující rýsování na papír apod. V takovém případě je příslušná informace u daného testu vždy uvedena a k elektronické verzi testu v InspIS SETmobile je přiložen soubor se zadáním takových úloh a jejich vzorovým řešením. Kompletní znění testů k vytištění a zpracování tzv. na papíře je pak k dispozici na webových stránkách Centra pro zjišťování výsledků vzdělávání (CERMAT), což je u každého testu rovněž uvedeno.

Kromě úloh vázaných na učivo probírané v pořadu UčíTelka (tedy úloh pro žáky na 1. stupni ZŠ) nebo testů z minulých ročníků přijímacích zkoušek do maturitních oborů středních škol jsou v aplikaci InspIS SET-

mobile k dispozici také **další testy pro dílčí témata z různých vzdělávacích oborů, vzdělávacích oblastí i gramotností**, které jsou určeny pro žáky základních i středních škol.

Tyto elektronické testy tak mohou sloužit žákům i v následujícím školním roce 2020/2021 jako jedna z forem domácí přípravy.

Aplikace InspIS SETmobile je ke stažení zdarma prostřednictvím App Store, Google play nebo Windows Store (podle toho, jakým operačním systémem je příslušný chytrý telefon nebo tablet vybaven). Stačí zadat název **inspis** a následně aplikaci stáhnout. Po otevření aplikace se uživatel zaregistruje a poté v nabídce testů (Domácí testování) uvidí všechny dostupné testy. Vybraný test vyplní a zobrazí se mu vyhodnocení včetně úspěšnosti v jednotlivých otázkách. ◀

OPAKOVÁNÍ A PROCVIČOVÁNÍ

... přes mobil nebo tablet!

- ▶ procvičovací elektronické testy pro žáky 1. stupně ZŠ
- ▶ přímá návaznost na výuku jednotlivých lekcí v programu UčíTelka
- ▶ zdarma ke stažení do mobilu nebo tabletu:

nebo po zadání názvu: **inspis**

Česká školní inspekce

InspIS SETmobile

Vzdělávání učitelů pro rozvoj dovedností žáků – zdarma a přímo ve školách

Česká školní inspekce připravila pro učitele ZŠ a SŠ specifické vzdělávací programy, jejichž cílem je naučit pedagogy v hodinách využívat úlohy uvolněné z mezinárodních šetření PIRLS, TIMSS a PISA. Tyto úlohy mají výrazný didaktický potenciál, a kromě své evaluační role mohou dobře posloužit také jako nástroj pro zvýšení kvality výuky čtenářských, matematických a přírodovědných dovedností žáků na obou stupních ZŠ i na SŠ. Takto koncipovanými vzdělávacími programy prošlo dosud již více než 6 000 učitelů ze všech krajů České republiky.

Mgr. Gabriela Francová

kancelář náměstkyně ústředního školního inspektora

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Realizace seminářů je **zcela zdarma** a konají se **přímo v prostorách konkrétní školy** (rozsah semináře je 6 hod.).

V nabídce jsou dva typy seminářů:

První vzdělávací program je zaměřen na využívání didaktického potenciálu úloh uvolněných z mezinárodních šetření TIMSS a PIRLS s cílem podpořit **zvýšování kvality výuky čtenářských, matematických a přírodovědných dovedností žáků na 1. stupni ZŠ**. Tento program je tedy určen zejména elementaristům, účast učitelů 2. stupně ZŠ je však také možná.

Druhý vzdělávací program je zaměřen na využívání didaktického potenciálu úloh uvolněných z mezinárodního šetření PISA s cílem poskytnout inspiraci pro **zkvalitňování výuky přírodovědných předmětů a matematiky na 2. stupni ZŠ a na SŠ**. Tento program je tedy určen primárně učitelům působícím na 2. stupni ZŠ a na středních školách. I zde však platí, že se do něj mohou přihlásit také učitelé 1. stupně ZŠ.

Cílem těchto vzdělávacích programů je pomoci učitelům **detailně porozumět záměrům, konstrukci a využitelnosti úloh** uvolněných z mezinárodních šetření TIMSS, PIRLS a PISA a poskytnout jim **konkrétní náměty a tematické příklady pro práci s těmito úlohami přímo**

ve školní výuce. Důraz je tedy kladen na **praktické využití uvolněných úloh** s ohledem na **mezipředmětové vztahy**, neboť samozřejmě platí, že čtenářské, matematické i přírodovědné dovednosti mají nadoborový charakter, a měly by tedy být rozvíjeny v různých předmětech. K tomu se účastníci seminářů **naučí pracovat s inspekčním systémem elektronického testování InspIS SET** v modulu školního testování.

Na semináři se předpokládá **účast max. 15 osob v jedné skupině**, aby

bylo zajištěno jeho praktické a interaktivní pojetí. **Minimální počet účastníků** pro realizaci semináře ve škole je **10**. Škola poskytne pro realizaci semináře odpovídající prostory tak, aby **každý účastník měl k dispozici PC nebo notebook** s připojením k internetu. Pokud škola nemá možnost zajistit PC nebo notebook pro každého účastníka, bude **dohodnuto jiné technické řešení**. Všichni účastníci semináře obdrží potřebné vzdělávací materiály, PPT prezentace i tištěné publikace s uvolněnými úlohami. ◀

V případě zájmu o realizaci vzdělávacího programu pro učitele (zdarma a přímo ve Vaší škole) prosím **zašlete požadavek prostřednictvím systému InspIS HELPDESK** (<https://helpdesk.csicr.cz>):

1. Téma požadavku: **Vzdělávací akce a semináře ČŠI**
2. Uveďte název semináře – TIMSS+PIRLS nebo PISA (případně oboje)
3. Uveďte předpokládaný počet účastníků za Vaši školu (minimální počet účastníků je 10)
4. Navrhněte termín (termíny) konání

Následně Vás **budou kontaktovat pracovníci České školní inspekce**, kteří s Vámi **dořeší veškeré další souvislosti a dohodnou všechny záležitosti** pro úspěšnou realizaci vzdělávacího programu ve Vaší škole.

RÁMCOVÝ PROGRAM

Uvolněné úlohy z TIMSS a PIRLS

Vzdělávací program je určen zejména učitelům 1. stupně ZŠ. (Účast učitelů 2. stupně ZŠ je však možná)

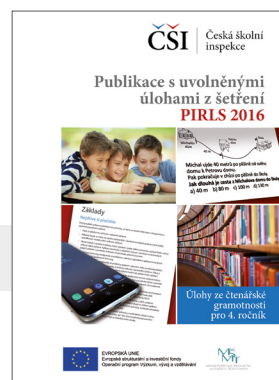
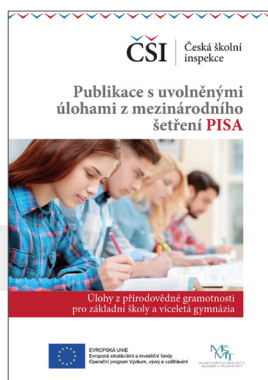
Základní informace o šetření PIRLS a TIMSS
<ul style="list-style-type: none"> Seznámení se základními informacemi o šetření PIRLS a TIMSS
Pojetí čtenářské gramotnosti v šetření PIRLS 2016
<ul style="list-style-type: none"> Pojetí čtenářské gramotnosti v šetření PIRLS; stručný přehled o výsledcích českých žáků v mezinárodním kontextu a v čase. Sledované aspekty čtenářské gramotnosti v testových úlohách PIRLS; postupy porozumění textu v testových otázkách PIRLS.
Práce s uvolněnými testovými úlohami PIRLS
<ul style="list-style-type: none"> Úroveň čtenářské gramotnosti PIRLS; možnost gradace úloh jako nástroj možné individualizace výuky dle vzdělávacích potřeb žáka. Ukázky vybraných uvolněných úloh PIRLS s různými možnostmi jejich didaktického využití.
Přestávka
Pojetí matematiky a přírodovědy v šetření TIMSS 2015
<ul style="list-style-type: none"> Pojetí testovaných oblastí v šetření TIMSS. Přehled hlavních výsledků českých žáků v mezinárodním kontextu v čase.
Práce s uvolněnými testovými úlohami TIMSS
<ul style="list-style-type: none"> Ukázky vybraných uvolněných úloh a diskuze nad různými možnostmi jejich didaktického využití. Možnost gradace úloh jako nástroj možné individualizace výuky dle vzdělávacích potřeb žáka.
Tvorba úloh, práce v hodině
<ul style="list-style-type: none"> Praktická ukázka dalších možných aktivit, které mohou podpořit porozumění žáka dané problematice řešené v úlohách. Tvorba vlastních úloh.
Přestávka
Práce s uvolněnými úlohami TIMSS a PIRLS v modulu InspIS SET
<ul style="list-style-type: none"> Účel a určení systému InspIS, základní seznámení s moduly InspIS. Základní komponenty systému (katalog úloh – využití úloh z veřejné databanky České školní inspekce, možnost tvorby vlastních úloh; katalog testů – využití testů z veřejné databanky České školní inspekce, možnost tvorby vlastních testů). Průvodce zadáním, realizací a vyhodnocením testu ve zjednodušeném režimu školního testování. Praktické ukázky využití uvolněných testových úloh z mezinárodních šetření. Praktické ukázky sestavení vlastního testu. Možnosti využití školního testování a mobilní aplikace InspIS SETmobile.
Závěr, ukončení semináře

RÁMCOVÝ PROGRAM

Uvolněné úlohy z PISA

Vzdělávací program je určený zejména učitelům 2. stupně ZŠ a učitelům SŠ. (Účast učitelů 1. stupně ZŠ je však také možná)

Mezinárodní šetření PISA
<ul style="list-style-type: none"> Seznámení se základními informacemi o šetření PISA a získání přehledu o vývoji výsledků českých žáků. Seznámení s pojetím testovaných oblastí šetření PISA se zaměřením na přírodovědnou gramotnost v PISA 2015. Získání přehledu o hodnocení, sledovaných dovednostech a znalostech a o jejich vazbě na uvolněné testové úlohy.
Úlohy a otázky v šetření PISA, rozbor vybraných přírodovědných a matematických úloh
<ul style="list-style-type: none"> Seznámení s metodikou tvorby testových úloh PISA pro oblast přírodovědné gramotnosti. Seznámení s ukázkami uvolněných testových úloh z přírodovědné a matematické gramotnosti (PISA 2015 a PISA 2012). Praktické ukázky rozboru úlohy, seznámení se způsobem vyhodnocování úloh, diskuze nad didaktickým využitím úloh. Seznámení se zdroji, z nichž lze uvolněné úlohy čerpat.
Přestávka
Rozbor úloh PISA 2015 a tvorba vlastních testových úloh
<ul style="list-style-type: none"> Praktická ukázka rozboru, diskuze nad didaktickým využitím a vyhodnocováním interaktivních úloh PISA 2015. Seznámení s ukázkami vybraných ICT nástrojů využitelných při výuce. Dílna – tvorba testových úloh (skupinová i individuální forma). Diskuze nad specifiky a možnostmi elektronického zadávání testových úloh.
Přestávka
Práce s uvolněnými úlohami PISA v systému InspIS SET
<ul style="list-style-type: none"> Účel a určení systému InspIS, základní seznámení s moduly InspIS. Základní komponenty systému (katalog úloh – využití úloh z veřejné databanky České školní inspekce, možnost tvorby vlastních úloh; katalog testů – využití testů z veřejné databanky České školní inspekce, možnost tvorby vlastních testů). Průvodce zadáním, realizací a vyhodnocením testu ve zjednodušeném režimu školního testování. Praktické ukázky využití uvolněných testových úloh z mezinárodních šetření. Praktické ukázky sestavení vlastního testu. Možnosti využití školního testování a mobilní aplikace InspIS SETmobile.
Závěr, ukončení semináře

Vzdělávání pro MŠ a ZŠ: Podpora autoevaluace školy s využitím systému InspIS ŠVP

Mgr. Tomáš Pavlas
odbor hodnocení vzdělávací soustavy

Systém InspIS ŠVP už několik let umožňuje školám vytvářet a editovat školní vzdělávací program (ŠVP), a významně tak usnadňuje školám práci s tímto stěžejním strategickým dokumentem. V rámci zkvalitňování systému a podpory evaluačních činností v mateřských a základních školách byl v systému InspIS ŠVP doplněn podklad pro tvorbu ŠVP a byla upravena možnost exportovat obsah ŠVP do třídního vzdělávacího programu (v případě MŠ) a tematických plánů (v případě ZŠ). Při úpravách systému InspIS ŠVP byly akcentovány také prvky podporující evaluaci předškolního a základního vzdělávání.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Vzdělávání zdarma

V souvislosti s těmito úpravami a ve snaze podpořit realizaci autoevaluačních aktivit nabízela Česká školní inspekce v prvním pololetí školního roku 2019/2020 ředitelům mateřských škol speciální vzdělávací program, jehož cílem bylo podpořit autoevaluaci mateřské školy s využitím systému InspIS ŠVP. Vzdělávání bylo nabízeno zcela zdarma a absolvovalo jej více než tisíc vedoucích pracovníků mateřských škol z celé ČR.

Ve školním roce 2020/2021 nabízí Česká školní inspekce mateřským školám účast na tomto vzdělávacím programu opět a nově jsou zařazeny také shodně koncipované vzdělávací programy pro základní školy.

Organizační informace

Seminář je realizován v rozsahu 6 hod a předpokládá se účast max. 15 osob. Na vzdělávací program se samozřejmě může přihlásit i více účastníků z jedné školy. Každý účastník bude mít k dispozici zapůjčený notebook, tak, aby si mohl v prostředí systému InspIS ŠVP vše rovnou a prakticky zkusit. Na vzdělávací program si účastníci mohou s sebou na flash disku přinést aktuální ŠVP své školy, aby s ním mohli ihned pracovat. Předchozí znalost prostředí InspIS ŠVP není pro účast na vzdělávacím programu podmínkou, všichni účastníci budou s prací v systému a s jeho jednotlivými

RÁMCOVÝ OBSAH VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Seznámení s InspIS ŠVP a jeho funkcionalitami.
Využívání ŠVP jako jednoho z nástrojů autoevaluace, a to s podporou systému InspIS ŠVP.
Seznámení s principy autoevaluace mateřských škol/základních škol ve vazbě na ŠVP (a třídní vzdělávací program, resp. tematický plán) a s využitím nových funkcionalit pro autoevaluaci v systému InspIS ŠVP.
Diskuze nad principy efektivního využívání třídních vzdělávacích programů (v případě MŠ) a tematických plánů (v případě ZŠ) ve vzdělávání a při jejich vyhodnocení/autoevaluaci.

funkcionalitami v průběhu semináře dostatečně seznámeni.

Termíny, pozvánky

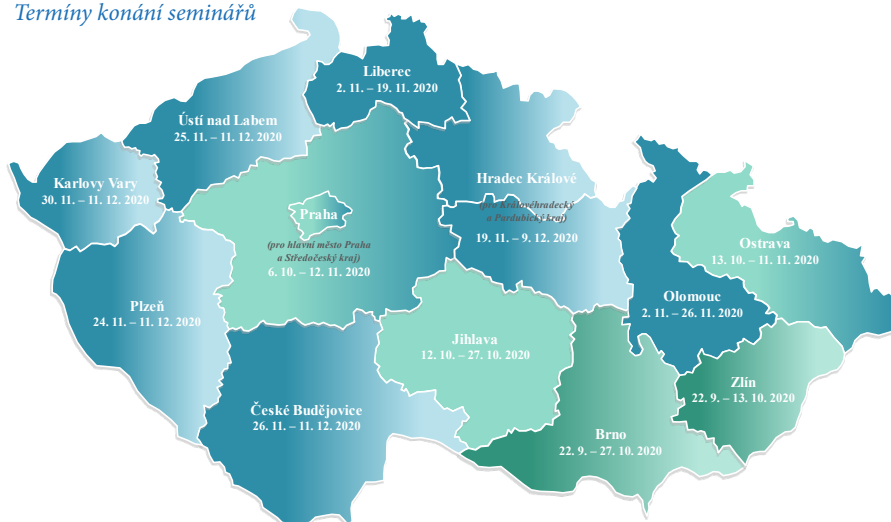
Vzdělávací program bude realizován ve všech krajských městech ČR (termíny viz mapka níže).

Rozdělení termínů mezi MŠ a ZŠ bude provedeno do konce srpna 2020. Pozvánka k účasti na těchto vzdělávacích programech bude mateřským a základním školám zaslána adresně na e-mail

ředitele školy a oficiální e-mail školy, a to vždy s několikadenním předstihem před konáním vzdělávacího programu v příslušném krajském městě. Obsahovat bude samozřejmě i konkrétní adresu konání. Účast na vzdělávacím programu je zcela zdarma. ◀

V případě jakýchkoli dotazů prosím zašlete požadavek prostřednictvím systému InspIS HELPDESK (<https://helpdesk.csicr.cz>), téma požadavku: Vzdělávací akce a semináře ČŠI.

Termíny konání seminářů

| Česká školní inspekce diskutovala s MŠMT a dalšími aktéry o kvalitě ve vzdělávání

V pondělí 13. ledna 2020 diskutovali **ústřední školní inspektor Tomáš Zatloukal** a **náměstek ústředního školního inspektora Ondřej Andrys** hlavní zjištění, závěry a doporučení týkající se kvality a efektivity vzdělávání ve školním roce 2018/2019, které byly součástí výroční zprávy České školní inspekce za daný školní rok, s náměstkou ministra školství, mládeže a tělovýchovy, řediteli odborů a dalšími vedoucími pracovníky MŠMT a jeho rezortních organizací, jako je Národní pe-

dagogický institut ČR a Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání. Ve středu 15. ledna 2020 pak **náměstek ústředního školního inspektora Ondřej Andrys** vedl obdobnou diskuzi s vedoucími odborů školství krajských úřadů

na jejich poradě v Hradci Králové, v úterý 28. ledna 2020 problematiku kvality a efektivity vzdělávání ve školním roce 2018/2019 vedoucí představitelé České školní inspekce probírali se zástupci odborných školských asociací. ◀

FOTO: Lucie Kovářková (ČŠI)

| Setkání s končícím i novým děkanem plzeňské pedagogické fakulty

Ve středu 22. ledna 2020 se **ústřední školní inspektor Tomáš Zatloukal** a **náměstek ústředního školního inspektora Ondřej Andrys** sešli s končícím děkanem Fakulty pedagogické Západočeské univerzity v Plzni Miroslavem Randou, aby společně probrali dosavadní úspěšnou spolupráci mezi oběma institucemi a končícímu děkanovi poděkovali za vše dobré, co pro vzdělávání budoucích učitelů ze své pozice vykonal. Ve čtvrtek 27. února 2020 pak na ústředí České školní inspekce přijali nového děkana plzeňské pedagogické fakulty Pavla Mentlíka, s nímž se dohodli na pokračování spolupráce a na její konkrétní podobě. ◀

| Poslanci a senátoři projednali výroční zprávu České školní inspekce

Ve středu 22. ledna 2020 představil **ústřední školní inspektor Tomáš Zatloukal** Výroční zprávu České školní inspekce za školní rok 2018/2019 poslancům působícím ve Výboru pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR a diskutoval s nimi o hlavních tématech týkajících se práce škol a školských zařízení, jejich ředitelů a učitelů, i o dalších otázkách souvisejících se vzděláváním v ČR. Ve středu 5. března 2020 pak **náměstek**

ústředního školního inspektora Ondřej Andrys diskutoval o obdobných tématech na půdorysu výroční zprávy České školní inspekce se senátory ve Výboru pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice Senátu Parlamentu

Ústřední školní inspektor Tomáš Zatloukal s místopředsedou sněmovního školského výboru Karlem Raisem.

ČR. Poslanci i senátoři ocenili kvalitu i rozsah zjištění a kvalitativních informací poskytovaných Českou školní inspekcí a podpořili i doporučení, která Česká školní inspekce jednotlivým aktérům adresuje. ◀

Náměstek ústředního školního inspektora Ondřej Andrys a předseda senátního školského výboru Jiří Drahoš.

FOTO: Gabriela Francová a Lucie Kovářková (ČŠI)

| Audit vzdělávacího systému

V úterý 4. února 2020 se **ústřední školní inspektor Tomáš Zatloukal** spolu s ministrem školství, mládeže a tělovýchovy Robertem Plagou nebo předsedou školského výboru senátu Jiřím Drahošem zúčastnil představení Auditů vzdělávacího systému ČR za rok 2019. Jde o rozsáhlou každoroční analýzu stavu veřejného vzdělávání, kterou zpracovává obecně prospěšná společnost EDUin od roku 2014. ◀

| Tematický den NS MAS

Ve středu 26. února 2020 vystoupil **ústřední školní inspektor Tomáš Zatloukal** na tematickém dnu Národní sítě Místních akčních skupin ČR zaměřeném na řešení problémových oblastí komunitně vedeného místního rozvoje. V barokním refektáři Benediktinského

opatství v Emauzích diskutoval s téměř stovkou zástupců jednotlivých místních akčních skupin o kvalitě a efektivitě ve vzdělávání, o faktorech, které vzdělávání v jednotlivých regionech ČR významně ovlivňují, i o aktuálních otázkách českého školství. ◀

FOTO: NS MAS ČR

| UčíTelka-Vzdělávací pořad České televize

S cílem podpořit vzdělávání na dálku během pandemie nemoci covid-19 připravila Česká televize s odbornou garancí MŠMT vzdělávací pořad s názvem UčíTelka. Ten

byl vysílán každý pracovní den od 16. března 2020 do 19. června 2020. Úvodního setkání s pedagogy, kteří vzdělávání v televizním programu vedli, a úvodní přípravy před

vysíláním prvního dílu se v neděli 15. března 2020 zúčastnili také **ústřední školní inspektor Tomáš Zatloukal** a **náměstek ústředního školního inspektora Ondřej Andrys**. ◀

FOTO: ČŠI

| Webináře pro ředitele škol

V úterý 19. května 2020 vedl náměstek ústředního školního inspektora Ondřej Andrys webinář pro ředitele škol Středočeského kraje zaměřený na prezentaci stavu a podoby vzdělávání na dálku během pandemie nemoci covid-19 a diskutoval s řediteli škol jejich zkušenosti z distančního vzdělávání v tomto složitém období. Ve středu 27. května 2020 se pak obdobný webinář uskutečnil pro ředitele škol Kraje Vysočina. Organizátorem těchto webinářů byl Vzdělávací institut Středočeského kraje a organizace Vysočina Education, s nimiž Česká školní inspekce dlouhodobě spolupracuje. ◀

| On-line diskuze - nouzový stav ve vzdělávání v ČR a SR

Ve čtvrtek 28. května 2020 vystoupil ústřední školní inspektor Tomáš Zatloukal v rámci speciální česko-slovenské série on-line debat pořádané Stálou konferencí asociací ve vzdělávání (SKAV) a její sesterskou organizací na Slovensku. V debatě zaměřené na řešení a příležitosti pro vzdělávání na základě zkušeností z jeho podoby v nouzovém stavu dále vystoupili také Petr Winkler z Národního ústavu duševního zdraví (ČR), Romana Kanovská z Národního ústavu certifikovaných měření vzdělávání (SR) a Alena Kopányiová z Výzkumného ústavu dětské psychologie a patopsychologie (SR). ◀

| Vzdělávání 21: think-tank Univerzity Karlovy

Ve středu 10. června 2020 zahájila Univerzita Karlova činnost nového think-tanku s názvem Vzdělávání 21, jehož členem jmenoval rektor Univerzity Karlovy Tomáš Zima také náměstka ústředního školního inspektora Ondřeje Andryse. Jde o odbornou platformu univerzity, jejímž cílem je přispět k systematickému zvyšování kvality vzdělávání a vzdělávací soustavy v ČR a posilovat moderní pedagogické přístupy

a metody. Členy think-tanku jsou také rektor Tomáš Zima, prorektor UK Radka Wildová, předsedkyně Asociace ředitelů gymnázií ČR Renata Schejbalová, zástupce ředitele ZŠ Stará Boleslav Zdeněk Jahoda, děkan Fakulty informatiky a statistiky VŠE Jakub Fischer nebo vedoucí Centra pro sociální a ekonomické strategie Fakulty sociálních věd UK a šéf expertního týmu v rámci přípravy Strategie 2030+ Arnošt Veselý. ◀

Zprava: ministr školství Robert Plaga, náměstek ústředního školního inspektora Ondřej Andrys a rektor UK Tomáš Zima.

FOTO: Univerzita Karlova

| Diskuze ke střednímu článku podpory škol

V pondělí 15. června 2020 vystoupil náměstek ústředního školního inspektora Ondřej Andrys na odborné debatě pořádané Národní sítí Místních akčních skupin ČR k problematice chybějícího středního článku podpory škol a školských zařízení. V debatě dále vystoupil

také ředitel kanceláře ministra školství, mládeže a tělovýchovy Jaromír Beran, viceprezident Asociace ředitelů základních škol ČR Jaroslav Jirásko nebo předsedové školských komisí Svazu měst a obcí ČR a Sdružení místních samospráv ČR David Šimek a Oldřich Vávra. ◀

FOTO: NS MAS ČR

SLEDUJTE VÝSTUPY ČESKÉ ŠKOLNÍ INSPEKCE NA FACEBOOKU I NA TWITTERU

ANALÝZY | DATA | PUBLIKACE

ČSĪ Česká školní inspekce

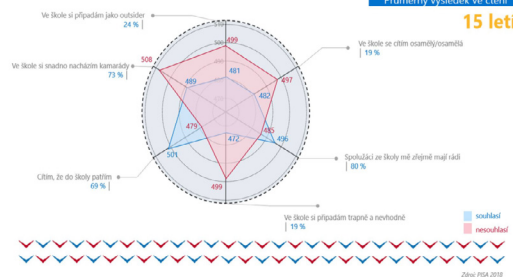
Česká školní inspekce - analýzy, data, publikace
10. srpna v 23:02

Úspěšně zavádění digitálního vzdělávání do škol je podmíněno vybaveností žáků a učitelů odpovídajícími technologiemi a konektivitou. V tomto jsou významné rozdíly mezi jednotlivými školami, ale i kraji (nejnižší podíl Karlovarský a Liberecký kraj). Více v tematické zprávě <https://www.csicr.cz/.../Tematicka-zprava-Vzdelavani-na-dalku...>

	I. st. ZŠ	II. st. ZŠ	SŠ
95 % a více žáků	47 %	47 %	74 %
75 % – 95 % žáků	36 %	40 %	22 %
50 % – 75 % žáků	10 %	9 %	3 %
25 % – 50 % žáků	2 %	1 %	0 %
Méně než 25 % žáků	1 %	1 %	0 %

PSA 2018

Podpora učitelů žákům

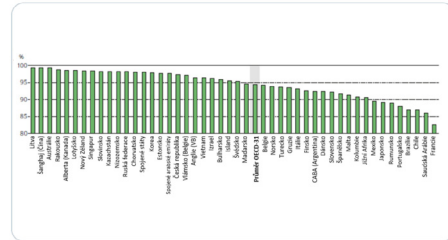

Česká školní inspekce - Analýzy, data, publikace @CSInspekce

Česká školní inspekce je správním úřadem ČR provádějícím hodnocení a kontrolu kvality a efektivity vzdělávání.

Česká školní inspekce - Analýzy, data, publikace @CSInspekce - 3. 8.
Profesní rozvoj je nedílnou součástí profesionalizace učitelů. Čeští učitelé mu i v mezinárodním srovnání věnují patřičnou pozornost. Více v mezinárodní zprávě TALIS 2018 (česká verze) csicr.cz/cz/Dokumenty/P...

Česká školní inspekce - Analýzy, data, publikace @CSInspekce - 8. 7.
Country Profile Czech Republic: 2020 je součástí Education Policy Outlook, který představuje srovnávací analýzu vzdělávacích politik a reformů napříč zeměmi OECD. Umožňuje v čase posoudit vývoj vzdělávacího systému a jeho pozici z pohledu OECD. Více zde oecd.org/education/poli...

Úspěšný školní rok
2020/2021
a hlavně hodně zdraví

Česká školní inspekce

Česká školní inspekce

Datum vydání: 24. 8. 2020 | Místo: Praha

Vydává elektronicky: Česká školní inspekce, Fráni Šrámka 37, Praha 5 | IČ: 00638994 | www.csicr.cz